

שאלה 1 – מיסוי יחיד - 30 נקודות.

הילרי, ילידת 1975, היא עולה חדשה אשר עלתה לישראל יחד עם הבת שלה, ילידת ה-1 באוגוסט 2012 לאחר שאבי המשפחה נפטר ב-1 באפריל 2013. מיום שעלו לישראל מתגוררות הילרי והבת שלה בתל אביב (הילרי לא נישאה בשנית ואין לה בן זוג).

להלן פרטים הנוגעים להכנסתה של הילרי בשנת המס 2015 (להלן: "שנת המס"):

1. הכנסות מעסק:

ביום שהגיעה לישראל, הקימה הילרי בית ספר פרטי ללימודי אנגלית (להלן: "בית הספר"). בית הספר ממוקם בחיפה. הילרי פועלת כמנהלת בית הספר ומעסיקה מספר מורים.

להלן דו"ח רווח והפסד של בית הספר לפני התאמות לצורך מס:

(הכנסות בית הספר נחשבות כהכנסות מעסק בידי הילרי)

פרטים	סכום	ביאור
מחזור הכנסות	1,000,000	
הוצאות:		
שכירות המבנה של בית הספר	150,000	
משכורות	803,000	א
תשלומי ביטוח וביטוח לאומי	11,000	ב
הוצאות טלפון סלולרי	5,000	ג
הוצאות ריבית	1,000	ד
תשלומים סוציאליים	<u>20,000</u>	ה
סך כל ההוצאות	990,000	
רווח מעסק	10,000	

ביאורים לדו"ח רווח והפסד של בית הספר:

א. בשנת 2015 שילמה הילרי משכורות בסך 720,000 ₪ למורים של בית הספר ומשכורת בסך 80,000 ₪ למטפלת של ילדתה. המטפלת משגיחה על הילדה בשעות שבהן הילרי עובדת בבית הספר. סעיף המשכורות כולל גם תשלומים של הילרי לקופות גמל בגין עובדיה בסך של 3,000 ₪.

ב. להלן פירוט תשלומי ביטוחים ששילמה הילרי בשנת המס:

1. ביטוח נגד כל נזק שייגרם לתלמיד או מורה בבית הספר – 5,000 ₪.

2. ביטוח לאומי כעצמאית (עבור עצמה) - 6,000 ₪. סכום זה כולל 500 ₪ קנסות בגין פיגורים. בשנת המס קיבלה הילרי מביטוח לאומי החזר בסך 1,500 ₪ בשל תשלומים עודפים בשנת 2014.

ג. בשנת המס שילמה הילרי עבור הוצאות טלפון סלולרי (נייד) לצורך ניהול בית הספר בסכום של 3,000 ₪.

ד. הילרי היא בעלת שליטה בחברה ישראלית. ב-1 בינואר 2015 קיבלה הילרי מהחברה הישראלית הלוואה בסך 100,000 ₪ אשר נושאת ריבית בשיעור 1% לשנה. כספי הלוואה שימשו לתפעול בית הספר. הילרי אינה עובדת בחברה הישראלית.

ה. בשנת 2015 שילמה הילרי את התשלומים הסוציאליים הבאים:

1. ביטוח נגד אובדן כושר עבודה של הילרי בשל הכנסותיה מעסק - 3,000 ₪.
2. קרן השתלמות לעצמאיים הרשומה על שמה - 10,000 ₪.
3. קופת גמל לקצבה, עבור עצמה, כעמית עצמאי - 12,000 ₪.
4. ביטוח חיים עבור עצמה - 2,000 ₪.

2. הכנסות מעבודה :

בשנת המס עבדה הילרי כמרצה במכללה ללימודי אנגלית תמורת שכר של 60,000 ₪ בשנה. הכנסתה המבוטחת של הילרי היא 50,000 ₪. בגין הכנסתה המבוטחת הופקדו תשלומים לקופת גמל לקצבה כמפורט להלן:

תשלומי מעביד: 2,000 ₪

השתתפות העובד כעמית שכיר: 1,000 ₪.

3. הכנסות מהשכרת דירה למגורים :

בשנת המס היו להילרי הכנסות של 120,000 ₪ מהשכרת דירה למגורים בחיפה. הוצאות הפחת המותרות בניכוי הסתכמו לסך של 10,000 ₪.

בשנת המס 2014 רשמה הילרי הפסד מהשכרת דירת המגורים בחיפה בסך 10,000 ₪.

4. הכנסות מהשכרת מבנה משרדים בארה"ב :

בשנת המס היו להילרי הכנסות של 40,000 ₪ מהשכרת מבנה משרדים בארה"ב.

הניחו כי המבנה נרכש על ידי הילרי ב-1.5.2012, ההוצאות בשל השכרת המבנה הסתכמו לסך של 15,000 ₪ והמס ששולם בארה"ב הסתכם לסך של 2,000 ₪.

5. תרומות :

ב-20.11.2015 תרמה הילרי 4,000 ₪ לאגודה למען החייל המוכרת כמוסד ציבורי לעניין סעיף 46 לפקודה. סכום התרומה שולם, בשני תשלומים שווים, באמצעות כרטיס אשראי.

נדרש:

1. חשבו את הכנסתה החייבת של הילרי בשנת המס 2015. (17 נקודות)

2. חשבו את המס לתשלום על ידי הילרי בשנת 2015. (13 נקודות)

בתשובתכם הניחו כי הילרי מעוניינת לנצל את מלוא ההטבות שמגיעות לה בחישוב המס. לפיכך, במקרים שבהם ניתן לבחור ביותר משיטת מיסוי אחת, יש לבחור את שיטת המיסוי העדיפה להילרי.

לצורך חישוב ההטבות בשל הפקדות לקופ"ג, הניחו כי תחילה יש לחשב את גובה הניכוי המגיע ורק אם נשאר עודף הפקדה יש לחשב את הזיכוי.

שאלה 2 – הצהרת הון - 20 נקודות.

מר אביב הוא עצמאי בעל חנות למוצרי חשמל. ד"ר אביב עובדת כמהנדסת תוכנה בחברת אינטל, עבודה שאותה החלה בשנת 2015 עם חזרתה לעבודה לאחר הפסקה ארוכה של שבע שנים שבהן למדה לתואר שלישי.

בני הזוג אביב הגישו הצהרות הון לימים 31.12.2011 ו- 31.12.2015.

1. הצהרת ההון ליום 31.12.2011 כללה את הסעיפים הבאים: הון בעסק 520,000 ₪, דירת מגורים 1,800,000 ₪, שתי מכוניות 190,000 ₪, ניירות ערך 197,000 ₪, קופות גמל ותוכניות חיסכון 670,000 ₪, תכשיטים ורכוש 507,000 ₪.

2. להלן מאזן העסק של מר אביב ליום 31.12.2015:

1,630,000	ספקים	85,000	עו"ש בנק
1,550,000	התחייבויות	1,100,000	חייבים
930,000	הלוואות מבנקים	3,000,000	מלאי
1,025,000	הון	950,000	ציוד וריהוט

3. ב- 1.1.2014 רכשו בני הזוג אביב דירה להשקעה תמורת 1,200,000 ₪. לשם הרכישה, נטלו בני הזוג משכנתא בסך של 500,000 ₪ בריבית שנתית פשוטה קבועה ולא צמודה בשיעור של 3.5%. מס הרכישה ששולם בגין הרכישה היה 310,000 ₪ ובדירה נערכו שיפוצים בסכום של 300,000 ₪ ששולמו בשני תשלומים 1.12.2015 ו- 1.1.2016.

4. ב- 1.1.2010 רכש מר אביב ציוד משרדי וריהוט לחנות בסך של 950,000 ₪. הציוד שנרכש מופחת בשיעור של 10% לשנה. הוצאות הפחת נתבעו בניכוי לצורכי מס.

5. ב- 1.9.2016 התברר שמלאי הסגירה לתום שנת 2015 לא כלל מלאי בשווי של 54,000 ₪.

6. בשנות המס 2012-2015 היו לבני הזוג נסיעות משפחתיות לחו"ל בסכום של 137,000 ₪. פקיד השומה קיבל את הצהרתו של מר אביב שדרש סך של 32,000 ₪ מהוצאות הנסיעה לחו"ל כהוצאה מוכרת בגין נסיעות לחו"ל לצורכי עסקו.

7. בשנות המס 2012-2015 רכשו בני הזוג ניירות ערך תמורת סך של 240,000 ₪ ומכרו ניירות ערך תמורת סך של 412,000 ₪. ב- 31.12.2015 עמדה היתרה בתיק ניירות הערך של בני הזוג על סך של 300,000 ₪. יתרה זו כללה רווחים שטרם מומשו בסך של 20,000 ₪.

8. בשנות המס 2012-2014 הפקידו בני הזוג לקופות גמל לקצבה סך של 1,500 ₪ בכל חודש. הרווחים בקופות הגמל והחסכוניות הסתכמו לסך של 83,000 ₪ ולא בוצעו כל משיכות.

9. נתונים על הכנסות בני הזוג :

בשנות המס 2012 – 2015 הסתכמו הכנסותיו של מר אביב מעסק לסך של 1,800,000 ₪. הכנסתה של ד"ר אביב ממשכורת בשנת המס 2015 הסתכמה לסך של 190,000 ₪. משכורתה כוללת שווי שימוש ברכב בסך של 7,800 ₪. תשלומי המס לפי השומה עצמית של בני הזוג לשנים 2012-2014 בתוספת תשלום המקדמות לשנת 2015 הסתכמו לסך של 611,000 ₪.

10. ביום 15.12.2015 הוכרה 60% ממשכורתה של ד"ר אביב כעבודה במשמרות המזכה בהטבת מס לפי סעיף 10 לפקודה. עוד באותו היום פנתה ד"ר אביב למעבידה וקיבלה החזר מס בגין הטבה זו.

11. ביום 1.1.15 נקנה מזגן מרכזי לאולם התצוגה של העסק תמורת 100,000 ₪. עוד באותו היום נמכר המזגן הישן תמורת סך של 120,000 ₪. המזגן הישן נרכש ביום 1.1.12 תמורת 100,000 ₪. המזגנים לא נרשמו בספרי העסק אך מר אביב תבע בניכוי לצורכי מס בלבד פחת בשיעור של 10% בשנה. בחישוביכם הפעילו את הוראות סעיף 96 לפקודה.

נתונים נוספים:

1. שיעור המס השולי של מר אביב בכל אחת משנות המס 2012-2015 הוא 48%.
2. שיעור הרווח הגולמי בעסקו של מר אביב הוא 20%.
3. בתשובתכם התעלמו ממש היסף.

נדרש:

1. ערכו הצהרת הון ליום 31.12.2015 ותקנו את הדרוש תיקון בהצהרות ההון.
2. ערכו השוואת הון לתקופה שבין 31.12.2011 - 31.12.2015 וחשבו את הסכום הנותר למחייה. יש לדון בתוצאות ובהסברים ולהסתמך בין היתר על פסיקה מתאימה.
3. הניחו שממועד קניית המזגן הישן (נתון 11 לעיל) ועד למכירתו עלה מדד המחירים לצרכן ב-10%. כיצד היית מייעץ למר אביב לפעול?

שאלה 3 – ניהול ספרים - 15 נקודות.

חלק א – 12 נקודות (2 נקודות לכל סעיף בשאלה)

קבעו אם קיימים ליקויים במערכת החשבונות של כל אחד מהנישומים הבאים. נמקו את תשובתכם בהתבסס על סעיפי ההוראות לניהול פנקסים:

1. אורון אינו חייב בספר תנועות מלאי. אורון ערך בעסקו ספירת מלאי שבוע לאחר תאריך המאזן, אך לא הודיע על כך לפקיד השומה.
2. הכנסתו היחידה של דרור נובעת מהשכרת חנות שקיבל בירושה. דרור הוציא שוברי קבלה כדין על כל תקבול, אך לא ניהל ספר תקבולים ותשלומים.
3. חברת רוי בע"מ עוסקת בניכיון שיקים. בעת ביקורת שערכו עובדי רשות המסים במשרדי החברה נמצאו על שולחנו של מנהל החברה 8 שיקים שנתקבלו באותו יום וטרם נרשמו. המנהל טוען כי רישום השיקים נעשה בסוף היום במרוכז.
4. חנות ספרים יד שנייה נוהגת גם להשאיל ספרי קריאה ללקוחותיה תמורת שיקים לביטחון בלבד. בביקורת שערכו עובדי רשות המסים נמצאו בכספת 15 שיקים כאמור, שלא הוצאה בגינם קבלה.
5. קמעונאי, בעל חנות לרהיטים, הוביל סחורה מחנותו בגבעתיים לדוכן בשוק הכרמל, ללא תעודת משלוח.
6. שלמה, בעל מפעל לייצור מטבחים, מגיש את דוחותיו במועד החוקי. ביום 01.01.2015 השמיד שלמה את כל הדוחות התמחיריים, המתייחסים לשנות המס 2007-2008, שהופקו במחשב המפעל לצרכים ניהוליים בלבד.

שימו לב - בתשובתכם, לגבי כל סעיף, עליכם לציין:

- יש/אין ליקוי;
- התוספת החלה והסעיפים הרלוונטיים בתוספת;
- הסעיפים הרלוונטיים בהוראות הכלליות (אם רלוונטי לסעיף בשאלה);

חלק ב – 3 נקודות

ב- 30.09.2015 פנה בעל מכולת בדואר רשום לפקיד השומה בבקשה לפטור אותו מרישום מידי של התקבולים ממכירות בשנת המס 2016, בשל כך שאינו יודע קרוא וכתוב. הוא הציע לנקוט בדרך חלופית, שלפיה יפקיד את התקבולים הנ"ל כבר למחרת קבלתם בחשבון בנק נפרד וספציפי למטרה זו. ב- 01.02.2016 אישר פקיד השומה את בקשת הנישום והוסיף את התנאים הבאים:

- א. כל התקבולים הנ"ל יוכנסו לקופה שתימצא בעסק במהלך יום המכירה.
 - ב. בסוף כל יום מכירה תיערך ספירת קופה והסכום הנצבר בה יירשם באותו מועד בספר תקבולים ותשלומים.
- ב- 15.02.2016 נערכה ביקורת ניהול ספרים במקום העסק ונמצא כי הנישום אכן מפקיד מדי יום לחשבון בנק נפרד סכומים שלטענתו נצברו יום קודם לכן, אך הרישום בספר תקבולים ותשלומים לא נרשם בסוף כל יום אלא רק בתום כל חודש.
- האם יש מקום לפסול את ספרי הנישום? נמקו תשובתכם, בהתבסס על סעיפי החוק.**

שאלה 4 – ניכויים וגביה - 20 נקודות.

נדרש:

קבעו אם חלה חובת ניכוי מס במקור מהתשלומים המופיעים בשאלה. אם כן - חשבו את סכום הניכוי. נמקו תשובתכם תוך הפנייה להוראות החוק הרלוונטיות.

1. בשנת 2016 שילם גיקי, קבלן בניין, לדניאל, שבעלותו עסק להובלת משאות, סך של 150,000 ₪ בגין ביצוע עבודות הובלה של חומרי בניין. דניאל פנה לפקיד השומה לבקשת אישור על שיעור ניכוי מס במקור מוקטן מתשלומים אלו. דניאל מדווח כדין על העסקת ארבעה קבלני משנה לביצוע עבודת הובלה לגיקי. דניאל לא הגיש עדיין את הדוחות לשנות המס 2014 ו-2015. (2 נקודות)

2. שמשון הוא חקלאי מאזור השרון. בשנת 2016 שילם שמשון את התשלומים הבאים:

א. תשלום ליושב שסיפק לשמשון צוות עובדים לקטיף בפרדס. - 500,000 ₪ (2 נקודות)

ב. תשלום ליושב עבור הובלת תוצרת החקלאית- 50,000 ₪. (1 נקודה)

ג. תשלום לשחר בעד רכישת זיתים- 8000 ₪. (2 נקודות)

בתשובתכם הניחו את ההנחות הבאות:

יובב לא הגיש את כל הדוחות שחויב בהגשתם.

לשחר יש אישור בכתב מפקיד השומה כי ניהל פנקסים קבילים והגיש את כל הדוחות שחויב בהגשתם אך אין בידיו אישור על שיעור ניכוי מס במקור.

3. יהונתן עוסק ברכישת חומרי גלם ועיבודם ליהלומים. מחזור עסקיו של יהונתן, בכל אחת משנות המס 2010-2013 הסתכם לסך של 16 מיליון ₪ והמחזור לשנת 2014 הסתכם לסך של 21 מיליון ₪.

ב- 1.7.2014 שילם יהונתן לרביד, העוסק בתיווך לרכישת יהלומים, עמלת תיווך בסך של 7,500 ₪. יהונתן שילם לרביד, את עמלת התיווך, בגין תיווך בעסקה שבה רכש יהונתן יהלום מלוטש בשווי של מיליון ₪. לרביד אין אישור על שיעור ניכוי מס במקור. (2 נקודות)

4. בשנת 2015 מכרה חברת שחר עבודות עפר בע"מ רכב פרטי לבת חן, מנהלת החשבונות של החברה. עד לאותו מועד הרכב היה "רכב צמוד" לבת חן. בת חן שילמה תמורת הרכב 56,000 ₪ (שווי השוק של הרכב באותו מועד הינו 86,000 ₪). העלות המופחתת של הרכב כפי שהופיעה בספרי החברה במועד המכירה הינה 46,000 ₪. (6 נקודות)

מהם סכומי הניכוי במקור ומהו סכום המקדמה שעל בת חן והחברה לשלם, אם בכלל?

5. להלן נתונים מתוך הדוח השנתי של אבנר, בעל צרכנייה:

שנת 2014	שנת 2015	
5,000,000	3,000,000	מכירות ללקוחות
-	180,000	מכירות ציוד
-	250,000	רווח הון ממכירת ני"ע זרים
3,200,000	2,700,000	רכישת סחורות
-	100,000	הכנסות מדיבידנד
25,000		מס לתשלום

נתונים נוספים:

1. אבנר משלם מקדמות לפי סעיף 175(ב) לפקודת מס הכנסה.
2. שנת 2014 היא שנת המס האחרונה שלגביה נקבעה לאבנר שומה סופית .
3. לקוחות של אבנר ניכו במקור מהתשלומים ששילמו לו סך כולל של 25,000 ₪.

נדרש:

- א. מהו שיעור המקדמות החודשיות מהמחזור שישלם אבנר בשנת 2015? (2 נקודות)
- ב. מהו מחזור העסקים של אבנר שלפיו יקבעו לו המקדמות לתשלום בשנת 2015?
(2 נקודות)
- ג. מהו דין הניכוי במקור? (נקודה)

שאלה 5 – אתיקה ופלילים (15 נקודות).

פלילי (8 נקודות)

ד"ר ציון כהן הוא רופא שיניים מדופלם המתמחה בטיפולי שורש. המפקח, מפקיד שומה באר שבע, אשר בדק את התיק של ד"ר כהן במס הכנסה פנה למחלקת המודיעין של רשות המיסים וביקש אינפורמציה על חשבונות הבנק השונים שבהם ד"ר כהן מיופה כוח. מחלקת המודיעין השיבה למפקח כי החל מנובמבר 2014, מועד הגיוס של רועי, בנו של ד"ר כהן לשירות סדיר בצה"ל, ד"ר כהן מיופה כוח בחשבון הבנק של בנו. המפקח ביקש מד"ר כהן דפי בנק של החשבון של רועי. מבדיקת דפי הבנק עלה כי בשנת 2015 הופקדו בחשבון הבנק של רועי צ'קים בסך כולל של 600,000 ₪ ומזומנים בסך כולל של 400,000 ₪. המפקח ביקש מד"ר כהן את טפסי ההפקדות לחשבון הבנק של רועי וכן את צילומי הצ'קים שהופקדו בחשבון הבן. המפקח הזמין לבירור מספר אנשים אשר הצ'קים שהופקדו לחשבון של רועי היו משוכים על שמם והם סיפרו שהם מטופלים של ד"ר כהן וכי הצ'קים היו בגין טיפולי שיניים שביצע להם. בבדיקה שערך המפקח בספרי הנהלת החשבונות של העסק של ד"ר כהן לשנות המס הרלוונטיות מצא שהצ'קים שהופקדו בחשבון הבנק של הבן לא נרשמו בספרי החשבונות של ד"ר כהן. ד"ר כהן לא כלל את הפקדות הצ'קים והמזומנים שקיבל בדוח שהגיש לשנת המס 2015 וכן השמיט את חשבון הבנק של הבן שבו הוא מיופה כוח מהצהרת ההון שלו לתאריך 31.12.2014. המפקח דרש כי ד"ר כהן יתייצב אצלו לדיון, אך ד"ר כהן סרב ולא הופיע. המפקח שלח זימון נוסף וד"ר כהן הגיע לדיון השני אך בחר שלא לענות לשאלות המפקח ולמעשה לא דיבר כלל.

נדרש:

- א. דונו בכל הסעיפים הפלילים שבהם ניתן להאשים את ד"ר כהן ונמקו תשובתכם. (5 נקודות)
- ב. האם ובאיזה סעיף הייתם מאשימים את ד"ר כהן אם היה מגיע לדיון, משיב לשאלות המפקח ועונה בביטחון כי אין לו כל קשר לחשבון הבנק של בנו ומעולם לא הפקיד שם כספים? (1 נקודה)
- ג. האם ובאיזה סעיף הייתם מאשימים את ד"ר כהן אם היה אומר את האמת ומודה כי הפקיד כספים בחשבון הבנק של בנו שבו הוא מיופה כוח, מבלי שרשם את הצ'קים בספרי החשבונות שלו? (2 נקודות)

אתיקה (7 נקודות)

אמיר, רועי ורות הם יועצי מס ותיקים, אשר למדו יחד לבחינות מועצת יועצי המס עברו את המבחן והוסמכו כיועצי מס, וכל אחד מהם פתח משרד בנפרד.

עקב טעות אנוש שכח אמיר לשלם את האגרה של מועצת יועצי המס לשנת 2016 ורישיונו לא חודש בשל כך.

אמיר ייעץ לשכנו לא לשתף פעולה עם המפקח שאליו הוזמן לדיון ולא להמציא למפקח את ספרי החשבונות לבדיקה כפי שדרש המפקח.

רישיונה של נעמי, גיסתו של אמיר, אף היא יועצת מס, הותלה על ידי מועצת יועצי המס, לאחר שהמועצה מצאה כי אינה תושבת ישראל אלא תושבת ארצות הברית. אמיר, שאוהב את גיסתו, הציע לה לעבוד איתו במשרדו ולסייע לו בטיפול בלקוחותיו השונים.

לאחר בדיקה התגלה כי רועי אינו בעל תעודת בגרות מלאה של משרד החינוך כפי שמסר, אלא חסרה לו בחינת הבגרות בתנ"ך.

רות פרסמה עצמה על שלטי חוצות ברחבי תל אביב, והבטיחה הנחה של 20% ללקוחות שיגיעו אליה בעקבות המודעה. בנוסף, היא סיפרה לחברתה הטובה נורית, רואת חשבון במקצועה, על התיק של הלקוחה החביבה עליה, והתייעצה עמה בנוגע לסוגיות מקצועיות.

נדרש:

דונו בכל הסוגיות האתיות העולות מהקטע הנ"ל בהתאם לחקיקה הרלוונטית. (7 נקודות)